

„ROBOTCHYJ NAROD“

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party.
Affiliated with the S. D. Party of Canada.
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH
AMERICA, published monthly by
THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U.S.D.
P. OF CANADA
Pritchard & McGregor, Winnipeg, Man.
Subscription \$2.00 a year.

„Робочий Народ“

„Робочий Народ“ — одинока соц. дем. часопис для цілої Америки; она од-на дає те знане яке повинна мати кожда працююча класово-світлова людина. Хочеш знати, як здобути — красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік 1 долар а адреса до него є:

„Robotchyj Narod“
Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg, Man.

Наша перемога в Манітобі!

Провісний вибори в Манітобі проминули.

Робітники північного Вінніпегу віднесли велику перемогу, виславши в парламент свого заступника в особі товариша Ріфа. Це перший раз в історії Манітоби робітники перевели в діло свою волю і тим переконалися, що значить робітничий еді-ніст. Це перший раз в історії манітобсь-кого парламенту буде репрезентований со-ціалізм, перший раз дасть ся чути могут-ний голос в обороні всіх поневолених, перший раз буржуазія стрінеє вострим домагачем робітничий клас.

Тов. Ріг виставив виборчий послом 218 голосів, більшою.

Тов. Віт не пройшов — він дістав 178 голосів менше від ліберала, котрий виставив виборчий. Маніфест тов. Віта зрабували лі-беральні виборчі урядники, які, як пока-залось під час судового переліслювання го-лосів — допуснали неімовірних наду-жить при виборчій урні. Колиби вибори були переводились трошки чесніше, то тов. Віт мав вийти досить поважною біль-шою голосів.

Та всеж таки перемога наша.

Коли тов. Ріг так завзято і відважно боровся за справу робітничу в мійській раді, то безперечно що в парламенті він зареєструє її ще сильніше, ще більше. Це зближають ся красні дні для соціалістичного руху в Манітобі!

Оба соціалістичні кандидати дістали сям разом 5,800 голосів в північній Вінні-пегу. Це означає, що рух соціалістичний значно зростає в кождим роком, се є крок соціал-демократії до дальшої перемоги.

Товариші! Сьогоднішній наш успіх має бути для всіх нас заохотою до дальшої і за-взятійшої праці. Ми маємо доказати в Ка-наді те, що доказали наші товариші в Ні-меччині та в інших краях.

Незавдово відбудуть ся домініальні вибори. Ми мусимо взяти в них горячу і більш активну участь, — мусимо заре-презентувати себе і в Оттаві. Працюймо, ор-ганізуймо нові відділи партії, ширім слова

соціалізму, розвиваймо свої сили, щоб ста-ти до боротьби і відержати в ній — і таким чином дійти до рішучої перемоги!
Тож до праці, товариші!

Рік кривавих жнив.

Рік пройшов вже від часу як в Європі розпочалась страшна війна. Вці думали, що через пару місяців будемо свідками остро-го конфлікту, а відтак прийде мир. Але ебвіт завів ся в надіях. Двадцять міся-ців проминуло а вигляду на мир нема нія-кого. Не тільки воюючі держави напружу-ють свої сили вислати на місце морду як найбільше людського м'яса, але навіть не-втральні краї зачинають божевільні та зміц-нювати свої мілітарні ради, щоби також бути готовому відплатити в сей похолод-нянець. Цілий Балкан в кождим днем силь-ніше розгортає своє воєнним полум'ям — треба подібати тих людей, яким вдалось вийти ціло з недавньої балканської заверу-ки.

І Америка з Швейцарією не хочуть по-лишатись позаду. Вони теж мають намір вийти з нейтралітету. „Непотрібні“... Рік пройшов, а з ним пішло в могилу 3 мільйони людей, в шпиталі 5 мільйонів а неволя поверх 2 мільйони. Се офіційні звіти воюючих держав.

Бельгія, Галичина і Польща спутоне-лі цілковито, індустрія в цих краях знище-на, дома попалені а населене коли не ви-морожене, то гине голодовою смертю. В нас не стає снів на змалюване тої нуж-ди і терпіння, які загостили до сих країв на-слідди війни.

Такою пихою уквітчалось цивілізова-не 20. століття, такі є наслідди боротьби о-гоговецького верховенства.

Проти сего варварства, проти сего ди-кої боротьби стоїть одиноким тільки соціалі-стичний рух і то цілого світа. Соціалісти-чний рух є наймогутнішим противником війни, бо він бажає знищити найперше причини війни.

Сей рух бажає заступити національну ненависть міжнародним братерством, на місце індустріальної конкуренції він ба-жає ввести індустріальну кооперацію.

Та не тільки в теорії соціалісти є про-ти мілітаризму. Вони протестували проти теперішньої війни в кождій державі. Сла-вний соціаліст Жорес вистав забордований воєнним фанатизмом а те, що він проти-воєнну агітацію. І нині в парламентах балканських держав соціалістичні послі-ди не перестають агітувати проти вмішан-ня ся цих держав в війну, вказуючи наро-дів, які страшають погубні наслідди ви-ходять в війну. Вці італійські провідники соц. партії повертеної урядом за анти-воєнну роботу між народами, а соціалісти-чна преса придала цю ценоуроку.

Однак соціалістичний рух не був ще на стільки сильним, щоби стримати війну, щоби вгасити сей пожар, який обняв нині-цілу Європу. І коли вже війна таки розпо-чалась, соціалісти подекуди замовкли при-дувшись до кличу: „держави в небезпе-ці“.

Але нині всі соціалісти воюючих дер-

жав вернули до рівноваги і у всіх краях тісніше, то не поможуть царам і королям розпочати відважну агітацію домагачись ні кулі ні багнети — наступить той так-мир. І як тільки всі вони обєднають ся до довго очікуваний мир!!

Значучі цифри.

Заледви 50 літ промину-ло від тої хвилі, коли Ка-роль Маркс в невеликою гороткою товаришів зорганізував перший Інтерна-ціонал, а поверх 25 літ від хвилі, коли повстав відо-мий Інтернаціонал на в'їзді в Парижі. Який же величезний поступ зробив соціалістичний рух від того часу!

Прагнємось ся цифрам. Після обчислення соціалі-стичних журналів, число го-лосів, відданих на соціалі-стичних кандидатах при по-слідних виборах до парла-ментів виносить — 10 і пів мільйона голосів.

Мусимо звернути нашим читачам увагу, що не є тут величезні деякі держави в досить сильним соціалісти-чним рухом як Угри, Росія, Болгарія, Румунія, Австралія, Туреччина. Найбільше число дає Німеччина (4 і пів мільйона), відтак Франція, Австрія, Італія, Злучені Держави.

Число всіх парламентар-них соціалістичних послів виносить 849.

Найбільші фракції мають: Німеччина 111 послів, Фран-ція 102, Фінляндія 90, Ав-стрія, Швеція 73, Італія 52. Процентом (що до загаль-ного числа послів в данім парламенті) найбільше — чи-сло має Фінляндія, бо бли-же до половини свого союму (45% соціалістів), відтак іде Швеція (32%), Данія і Ні-меччина (по 28%), Бельгія (21%). Приміром, Франція, числять лише 17% цілого парламенту.

Рівнож рух заводський ро-сте в страшною скороетю. Число заводово організо-ваних в 1912 році (крім Ро-сії, Аргентини і Австралії) виносило 11 і пів мільйона членів. Найбільше число дає розумієсь Німеччина, Англія і Америка. А нині?

Що до кооперації, то ва-гальне число виносило в 1914 році — 140,000.

Отсі числа говорять вла-сно о нинішній силі Інтер-націоналу. Се вже не гро-мадка людей не то було ко-лись давніш, а десятки мільйонів добра організова-

ного, класово свідомого робочого народу, котрий ступає великим кроком пе-ред, щоби на місці ниніш-ного устрою вужди і не-правди збудувати — жите-нове, гарне, справедливе.

Історія людства не бачи-ла ще такої організованої сили під одним прапором!

А що буде за слідуєчих 25 літ?

Що зробить со-ціалізм з нероба-ми?

Случає ся дуже часто, що навіть люди образовані ба-жаючи побавити соціалізм, виступають з питанням — що зробить соціалізм, котрий опирає прецінь все на орга-нізації праці — з неробами?

Можнаби на се відпові-сти, що коли капіталістич-ний устрій, який намнож-як багато неробів, не зги-нув а сеї причиною, то і соці-алізм не згине з неї, тим-більше, що соціалістичний устрій через скорочене го-дин праці, лишну платню і освобідний вноір праці змен-шить причини неробства.

Кождий, хто має яке таке понятє о природі, знає, що так ростина, як і звірята ніколи не дармують, коли ходять о їх власні життєві користи, — або коли ніхто не забере ім їхньої надвиж-ки.

Доперва коли вони в не-волі примушені працювати на других, набавають — ці-лковито натуральної нева-жасті до праці.

Крім сего лінивство буває також вродженою прина-метою.

Зели чоловік постійно працює за багато а до того відживляється недостатньо, він стаєсь хронічно змуче-ним; еси такий змучений муштина женить ся а та-кож самою жінчиною, то їх діти вже від уродження будуть змучені, що є майже одного значіння в лінив-ством.

Отже, не можна ганити за-лінивство ані ролічів, ані дітей, — бо виною сего є капіталістичний устрій, кот-рий виховує багатих в лі-ннстві і життєвих розсказах, а бідних убиває працею, не

уважючи, що сям чиним нищить силу і енергію бу-дучих поколінь.

Лінивство мусить пропа-сти, а бодай дуже зменши-тьсь, коли згинуть прич-ина, що витворюють його, — а се станеєсь аж в соціалі-стичнім устрою.

В річницю смер-ти Жореса.

(8 Монреалу).

Дня 1-го серпня 1915 р. відбулось в Монреалі ве-лике демонстраційне віче в річницю смерті великого пролетарського борца Жа-на Жореса, котрий за анти-воєнну пропаганду вистав за-мордований 31-го липня 1914 р. в Парижі а руки націоналіста-фанатика.

Усі братні соціалістичні організації міста Монреа-лу в цілої кількості тисяч матеріували під червоным прапором головними улиця-ми аж на площу Шамп де Мар, де в 10-х трибун промовляли бесідники на ріжних мовах про Жореса, котрий був великим про-тивником нинішньої євро-пейської рівні, а котрий так гордо і сміло ніс прапор соціалістичного Інтерна-ціоналу і боров ся за мир, за що і заплатив життям.

Від українського робі-тництва промовляли т.т. Гнида, Дмитришин, Кор-чак і Яворський. Час від ча-су роздавалися кличі: Хай живе дух Жореса! Хай живе мир! Хай живуть Злучені Держави Європи!

Про нинішню війну і її олові говорили бесідники досить широко. Не обману-ли і нинішньої господарки Канади, яка заравилась від відживляється недостатньо, він стаєсь хронічно змуче-ним; еси такий змучений муштина женить ся а та-кож самою жінчиною, то їх діти вже від уродження будуть змучені, що є майже одного значіння в лінив-ством.

Віче тривало поверх дві години і з причини гаряча, похід вернувся знова на гаю (Юнійон Темпер Гол) де ві-

Комуністичний Маніфест.

(Докінчене).

Відносини Комуністів до ріж-них опозиційних партій.

Після того, що говорило ся в П. розділі, відносини комуністів до вже заснованих робітничих партій розуміють ся сама собою; а значить, так само розуміють ся са-ми собою їх відносини і до англійських чартистів і до аграрних реформаторів в Пі-внічній Америці.

Воруючись за найбільші цілі і інтереси робочої класи, вони разом з тим заступають ся і за будучі інтереси руху. У Франції ко-муністи прилучають ся до соціалістично-демократичної партії проти консервативної

і радикальної буржуазії, але ватим вони не-ерікають ся права відносити ся критично до фраз і ілюзій, що лишили ся з револю-ційної традиції.

В Швейцарії вони підпирають радикалів, не забуваючи, що ця партія складає ся з протилежних елементів; почасти з демо-кратичних соціалістів на французький кшталт (it franosiechn Sinn), почасти з ра-дикальних буржуа.

Між Поляками комуністи підпирають ту партію, що вважає аграрну революцію у-мовою національного визволення — ту саму партію, що викликала до життя краківське повстання 1846 р.

В Німеччині комуністична партія бороть-ся в кулі буржуазією, — коли тільки бур-жуазія виступає революційною, — проти абсолютної монархії, феодальної ґрунтової власності і дрібного міщанства.

Але вона не устает ні на хвилину виро-

рають кождий революційний рух проти і-отнутого суспільного і політичного ладу.

У всіх цих рухах вони підносять питання власності, яке основне питане руху, котре теж може мати більш або менш розвинену форму.

Нарешті, комуністи скрізь працюють над з'єднанєм і порозумінєм демократи-чних партій всіх країн.

Комуністи вважають ганебним ховати свої погляди і наміри. Вони отверто зая-вляють, що їх цілі мають бути досягнені лиш через насильне повалене всього доте-перішнього суспільного ладу. Хай тремтять пануючі перед комуністичною револю-цією. Пролетарі нічого в ній не можуть за-губити крім своїх кайданів. Та вони в ній мають свій завоювати.

Пролетарі всіх країн, єдняйте ся!

не продовжалося до 7-ої го-дини вечером, коли робітни-ки ухили нації одупелені-духом Жореса і окликом: Хай живе мир! Хай живе со-ціалістичний Інтернаціо-нал! — розійшлись домів.

П. Ковалишин.

Рух наш зростає

Нам пишуть товариші

Торд Мінес, Que.

В неділю, 11 липня н-прогуляці устроїли наші товариші віче. На предісла-теля вибрано товаришку М-Шальковську. По короткі-х промові місцевих агі-таторів т. т. Демедюк, Карвацького і Ткачука, вла-дику організувати в Тфор-Майне український відді-Соп. Дем. Партії Канади ім-інем „Поступ.“ До відді-лу вписалось 20 членів. Відді-лового уряду входять т. т. Ю. Демедюк організ-атор, Ів. Чупрун секретар, Ю. Ткачук касієр; Я. Кар-вацький бібліотекар, Ю. Жучан господар, М. В-новський і Арт. Кривенні контролери.

І. Чупрун секретар

Ю. Демедюк органі

Ось таких вісток товар-ші, ми бажалиб діставати кождий раз кождого д-а тоді ми станулиб силь-не тільки відділами, але матеріально. Говоримо-тому, що от, товариші Тфорд Майне засновую-новий відділ, не забули ве-ти під розвагу і свій орг-„Робочий Народ“ — жа-ючи, щоб редакція висла-ла ім по 10 чисел кождо-видання на розпродаж. Снавно, товариші! Коли т-робить кождий відділ, буде найкрасший знак-ми живемо, розвиваємо-і вполючемоє своєю пре-ю, яка всім нам є дуже-рогою, бо вона є вказів-в класовий боротьбі.

Нашим ново-зоргніе-ним товаришам в Тф-Майне бажамо як найк-щих успіхів в їхній ро-і ровною.

Редакція.

Чи є ріжниця?

Правительство Злуче-Держав має в Північній-коті своєю майну, де ви-буваєє уголь на опал е-трачків і ірігачійних ва-донь, які тож є власно-ю правительства. Ціла в-

Ми і во

Страшні насліддв-народної війни є нічим-жам, для ототів тепе-ро нічим, бо вони ніко-будуть воювати на по-мають потреба бояти с-пестий, ані воєнно-дес там геть далеко ві-нішне воюване таке-„ліпні горожане“, ті „отоліта“ як найсердеч-виставити свої вплив-армат. Вони ніяк не хо-щоб аничайна земля і-ристократичною „си-щоб простий військов-на них операції та без-хіл нога та руки, мид-